

Het *Nationaal Comité* rekt daarvoor op uw persoonlijke medewerking. Vorm thans zelf onder vrienden en collega's kleine kernen van vertrouwde personen op wie gij kunt rekenen. *Onze* taak is het, die krachten samen te bundelen en tot eenheid te brengen.

Het *Nationaal Comité* stelt zich tot taak: mobiliseren van bestaande krachten, opwekken en steunen van nieuwe krachten, samenbrengen, bundelen tot één nationale kracht.'

Deze oproep werd in juli in *De Geus*, *Je Maintiendrai* en *Het Parool* opgenomen¹; voordien al, begin juni, had *Vrij Nederland* de oprichting van het NC 'met vreugde' begroet.² *Het Parool* en *Vrij Nederland* stelden zich evenwel spoedig kritischer op (wij komen er in hoofdstuk 9 op terug) en van een door het NC geleide coördinatie der illegaliteit ('samenbrengen, bundelen tot één nationale kracht') is niets terecht gekomen. In andere opzichten heeft het NC evenwel een belangrijke bijdrage tot het verzet geleverd. Het drong vooral in ambtelijke kringen door en wekte daar in persoonlijke gesprekken en door het verspreiden van oproepen en pamfletten tot een verzetshouding op. Wel had de illegale pers dat tevoren ook al gedaan, maar het bleef niet zonder effect dat nu in vele delen des lands kernen van activisten ontstonden door wie ambtenaren van overheidsdiensten die door het terrein dat zij bestreken (de bevolkingsregisters, de distributiediensten, de GAB's), het verzet konden steunen, rechtstreeks benaderd werden. Veel ondergedoken studenten werden hierbij ingeschakeld, van begin '44 af ook vrouwen-groepen met wie het NC in contact stond via mej. mr. M. A. Tellegen te Utrecht, die toen (Chaillet was gearresteerd) in het NC opgenomen werd³ – trouwens, de 'seniores' die van het NC deel uitmaakten, betrokken van meet af aan bij hun topberaad steeds ook veel 'juniores' als Andrée Wiltens, van Hövell tot Westerflier en nog een andere student, E. P. Wellenstein.

Uit de contacten in overheidskring en bij het bedrijfsleven verkreeg het NC veel nuttige inlichtingen, bijvoorbeeld over de arbeidsinzet in het algemeen, de *Z-Karten*-procedure, de Duitse vorderingen, de tweede distributiestamkaart. Die inlichtingen werden eens per week besproken, waarbij

¹ Bijlage bij *De Geus*, 20 (juli 1943); *Je Maintiendrai*, 3 juli 1943, *Het Parool*, 56 (30 juli 1943). ² *Vrij Nederland*, III, 10 (10 juni 1943), p. 3. ³ In '40 was mej. Tellegen afdelingshoofd op de Utrechtse gemeentesecretarie. Zij had ontslag genomen toen de NSB'er C. van Ravenswaay begin '42 tot burgemeester benoemd werd. In '40 had zij al contacten gehad met de OD, in '42 was zij Joodse onderduikers gaan onderbrengen en begin '43 was zij, op verzoek van mr. J. Cramer, in Utrecht een van de hoofdverspreiders van *Vrij Nederland* geworden.